

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การส่งแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 ตามการรับรู้ของตนเอง และการรับรู้ของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาระหว่างการรับรู้ของตนเองและครู ตามขนาดโรงเรียน และตามหมวดวิชา
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ตามขนาดของโรงเรียน

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 50 โรงเรียน จำนวนหัวหน้าหมวด 277 คน
2. ครูปฏิบัติการสอนทุกหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 50 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 1851 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนของผู้ให้

ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้สูตรของ Taro Yamane คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อน .05

(Yamane, 1973)

ได้กลุ่มตัวอย่างครู 328 คน เทียบสัดส่วนร้อยละไปยังจำนวนครูในแต่ละหมวดวิชาและแต่ละโรงเรียน เพิ่มจำนวนเต็มเป็น 346 คน กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมวดวิชาในแต่ละโรงเรียนสุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังปรากฏ ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ลำดับที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		หัวหน้าหมวด	ครู	รวม
1	โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	143	216	359
2	โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง	84	69	153
3	โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก	50	61	111
	รวม	277	346	623

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีจำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ อาศัยอยู่ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวด วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 72 ข้อ ซึ่งครอบคลุมทักษะ 4 ด้าน คือ ทักษะทางธุรการ ทักษะทางวิชาการ ทักษะเชิงมนุษย์ ทักษะทางการบริหาร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ค่า คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาเลือกตอบดังนี้

5	มากที่สุด	หมายถึง	มีทักษะมากที่สุด
4	มาก	หมายถึง	มีทักษะมาก
3	ปานกลาง	หมายถึง	มีทักษะปานกลาง
2	น้อย	หมายถึง	มีทักษะน้อย
1	น้อยที่สุด	หมายถึง	มีทักษะน้อยที่สุด

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางการนิเทศการศึกษา โดยพิจารณาคัดทักษะทางการนิเทศการศึกษา 4 ด้าน ของกรมสามัญศึกษา คือ ทักษะทางธุรการ ทักษะทางวิชาการ ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะทางการบริหาร
2. สร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ และร่วมพิจารณาคัดเลือก แก้ไข เพิ่มเติมองค์ประกอบที่เหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ทักษะทางการนิเทศการศึกษาทั้ง 4 ด้าน

3. นำแบบสอบถามที่ได้พิจารณาแก้ไขแล้วส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการนิเทศการศึกษา จำนวน 7 ท่าน พิจารณาตรวจ แก้ไข วิจัยและให้ข้อเสนอแนะ ทั้งในด้านเนื้อหาและสำนวน ภาษาที่ใช้
4. นำแบบสอบถามพร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ พิจารณาแก้ไข ปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุด
5. นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือให้หัวหน้าหมวดวิชาและครู ตอบแบบสอบถาม
2. ทำหนังสือส่วนตัวถึงผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย
3. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอให้หัวหน้าหมวดวิชาและครู โดยใช้บริการทางไปรษณีย์

แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 623 ฉบับ จำแนกเป็นแบบสอบถามของหัวหน้าหมวดวิชา 277 ฉบับ แบบสอบถามของครู 346 ฉบับ ได้รับกลับคืน 518 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.2 เป็นแบบสอบถามของหัวหน้าหมวดวิชา 231 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 44.6 และเป็นแบบสอบถามของครู 287 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 55.4 ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ลำดับที่	ขนาดโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		
			ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
1	โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	หัวหน้าหมวด	143	106	74.1
		ครู	216	169	78.2
2	โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง	หัวหน้าหมวด	84	78	92.9
		ครู	69	60	87.0
3	โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก	หัวหน้าหมวด	50	47	94.0
		ครู	61	58	95.1
		หัวหน้าหมวด	277	231	44.6
	รวม	ครู	346	287	55.4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน มาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SAS (Statistical Analysis System) ตามลำดับดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา แจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ และสรุปรวมในแต่ละด้าน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อรายด้าน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย		ระดับทักษะ
4.50 - 5.00	หมายถึง	มีทักษะมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีทักษะมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีทักษะปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีทักษะน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีทักษะน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาการระหว่างการ
 รับรู้ของตนเองและครู ตามขนาดโรงเรียน และตามหมวดวิชาที่แตกต่างกัน ทดสอบค่าที (t -test)
 ทดสอบค่าเอฟ (F -test) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ (Multiple Comparison)
 โดยวิธีของ เฮนรี เชฟเฟ (Scheffe Method) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4. การเปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาตามการรับรู้
 ของตนเองและครู ตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ทดสอบค่าเอฟ (F -test) และเปรียบเทียบ
 ความแตกต่างเป็นรายคู่ (Multiple Comparison) โดยวิธีของ เฮนรี เชฟเฟ
 (Scheffe Method) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง